

Zemanek, Alicja

Zebranie Sekcji Historii Botaniki w czasie 49 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego (Kielce 1-5 września 1992 r.)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 37/4, 221-222

1992

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Zebranie Sekcji Historii Botaniki
w czasie 49 Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego
(Kielce 1-5 września 1992 r.)**

W dniach od 1-5 września 1992 r. odbył się w Kielcach 49 Zjazd Polskiego Towarzystwa Botanicznego, zorganizowany przez Kielecki Oddział Towarzystwa. W Zjeździe, urządzonym z dużym rozmachem przez Kielecką Wyższą Szkołę Pedagogiczną, wzięło udział blisko stu przedstawicieli różnych dyscyplin nauki o roślinach. Wśród dwunastu Sekcji Towarzystwa reprezentowana była Sekcja Historii Botaniki, utworzona w 1983 r.

W czasie obrad Sekcji, które odbywały się w dniu 3 września, wygłoszono 5 referatów. W referacie *Historia botaniki w Polsce — stan badań i perspektywy rozwoju* dr hab. Alicja Zemanek scharakteryzowała polską literaturę historiograficzną poświęconą różnym aspektom dziejów botaniki, liczącą obecnie około 2000 pozycji. Za najważniejsze zadanie na przyszłość uznała opracowanie bibliografii polskiej historiografii botaniki oraz podręcznika historii botaniki w języku polskim; spośród spraw organizacyjnych — utworzenie pierwszego w naszym kraju Zakładu Historii Botaniki, który umożliwiłby prowadzenie w szerszej niż dotychczas skali działalności badawczej i dydaktycznej. Wyniki studiów nad starymi zielnikami zachowanymi w Instytucie Botaniki PAN w Krakowie przedstawił mgr Piotr Köhler (*Zbiory roślin naczyniowych botaników wileńskich w zielniku Józefa Jundziłta*). Zbiory te, liczące około 6 tys. arkuszy, zgromadzone przez blisko trzydziestu przyrodników, są cennym dokumentem dynamicznej działalności naukowej wileńskiego ośrodka botanicznego na przełomie XVIII/XIX w. Słabo dotychczas poznane zagadnienia dziejów botaniki w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego omawiał prof. dr Tomasz Majewski (*Botanika w SGGW*). Mimo rolniczego profilu uczelni Zakład Botaniki, kierowany przez wybitnych badaczy świata roślin, m.in. P. Wiśniewskiego, E. Malinowskiego, S. Dziubaltowskiego, T. Corczyńskiego, należał od 1918 r. do ważnych ośrodków botaniki teoretycznej

(m.in. fitosocjologii). Interesujące materiały archiwalne, tzn. kserokopie listów Edwarda Strasburgera (oryginały zachowane w Archiwum Uniwersytetu w Bonn), zaprezentował prof. dr Krzysztof Rostański (*Korespondencja polskich botaników z profesorem Edwardem Strasburgerem z lat 1870-1911*). Urodzony w Polsce klasyk cytologii roślin, Edward Strasburger (1844-1912), dojrzałe lata spędził w Niemczech (w Jenie i Bonn), gdzie kierował sławną szkołą naukową. Zachowana korespondencja, w której znajdują się m.in. listy Bogumira Eichlera, Emila Godlewskiego sen., Edwarda Janczewskiego, Józefa Rostafińskiego, świadczy o żywym zainteresowaniu znakomitego biologa losami nauki polskiej i polskich uczonych, którym pomagał w sprawach nie tylko naukowych. Problem pionierski w naszej historiografii referowała dr Wanda Grębecka (*Ankieta fizjograficzna jako forma organizacji badań*). Omówiła ona cztery instrukcje, ogłoszone w XIX w. w zaborze rosyjskim i austriackim, opracowane w celu zachęcenia do pracy i ustalenia metodyki badań prowadzonych przez przyrodników działających na prowincji. Instrukcje te, układane często przez doświadczonych uczonych (m.in. I.R.Czerwiakowskiego i J.Wolfganga) reprezentowały wysoki poziom naukowy i uwzględniały najnowsze zdobycze geobotaniki.

W dyskusji prof. dr Jadwiga Wilkoń-Michalska podkreśliła m.in. fakt, że mimo szerokiej problematyki współczesnej historiografii botanicznej zajmuje się nią bardzo niewielu badaczy. Prof. dr Wacław Urban zwrócił uwagę na bogactwo źródeł historycznych, zawierających informacje o przyrodzie naszego kraju. Dr Wanda Grębecka zaznaczyła, że zbiory zielnikowe, rozproszone obecnie w różnych ośrodkach (np. zbiory W.Bes-sera znajdują się w Uniwersytecie Kijowskim) zasługują na uwagę historyków botaniki jako cenne dokumenty działalności florystycznej dawnych badaczy.

Alicja Zemanek
(Kraków)